

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

Næsten alle ærede ordførere anbefalede, at den lille bog blev yderligere studeret, og det takker jeg for.

Jeg vil også udtrykke min glæde over, at de ærede ordførere ikke på samme måde, som dele af pressen har gjort det, har villet udlægge den vurdering af den økonomiske situation, der er forsøgt i oversigten, som en meget optimistisk vurdering. Jeg har set tilløb til en sådan udlægning i dele af pressen, og en enkelt af de ærede ordførere, ordføreren for retsforbundet, havde lignende tendenser, men jeg synes ikke, det er berettiget. Hvis man overhovedet kan tale om, at den beretning, der her er fremlagt, er optimistisk, må det i hvert fald siges at være en meget betinget, en meget behersket og en meget tidsbegrænset optimisme. Den er betinget alene derved, at man forudser, at i resten af indeværende år vil valutareserven næppe vokse, men måske tværtimod gå tilbage. Den er tidsbegrænset, forsåvidt som man omhyggeligt understreger den store usikkerhed, der hersker omkring de internationale konjunkturer. Ganske vist er jeg tilbøjelig til at mene, at selvom der skulle komme en fortsat konjunkturedgang i USA, vil vi næppe få det at mærke med absolut styrke i indeværende år, en forudsætning, der iøvrigt også kan slå fejl, men den optimisme, der ligger heri, tør dog siges at være tidsbegrænset, nemlig begrænset til de førstkomende måneder.

Ser vi endelig på de vurderinger, der gøres på lidt længere sigt, er oversigten jo alt andet end optimistisk. Når vi nærmer os det store problem vedrørende de store årgange af unge, muligheden for at finde produktiv beskæftigelse for de store årgange, er det vist svært at spore optimisme i oversigtens forsøg på en økonomisk analyse. Jeg havde indtryk af, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen fandt, at det både var nyttigt, forstandigt og rigtigt at forsøge at foretage en sådan analyse af, hvilke virkninger de store årganges indmarch på det danske arbejdsmarked ville få. Derimod synes det ærede medlem hr. Aksel Møller ikke om den slags forsøg på at stille „astrologiske horoskoper“, som det ærede medlem udtrykte sig.

Det tror jeg nu nok, det ærede medlem har misforstået en lille smule. Vi siger ud-

trykkeligt, at vi ikke gør noget som helst forsøg på, som jeg vist udtrykte det i min tale her, at optræde som statsautoriserede spåmænd. Vi forsøger en analyse ud fra kendskabet til een eneste faktor; alle andre faktorer, erkender vi, ved vi intet eller næsten intet om — udviklingsforløbet kan tage ganske andre retninger, end vi er i stand til at forudse. Men der er een eneste faktor, som vi kender med næsten matematisk nøjagtighed. Det er, hvordan indmarchen af de store årgange på arbejdsmarkedet bliver: år for år de første 10 år fremover, og det at forsøge at gennemtænke den økonomiske situation i lyset af denne enkelte faktor og se, hvad denne faktor alene, alt andet lige, vil drage med sig af konsekvenser, tror jeg er fornuftigt. Vi når til, at vi vil møde betydelige vanskeligheder, at det i den kommende 10 års periode vil blive langt vanskeligere at holde fuld beskæftigelse her i landet, end det har været i det foregående tiår, og vi får endvidere slået fast, at der vil kræves store investeringer i industrien, der vil kræves store valutabeløb, for at opgaven kan løses, og det vil igen siges, at der vil kræves en betydelig udvidelse af eksporten, hvis denne opgave skal kunne løses på tilfredsstillende vis.

Forsåvidt kan man altså siges, at der er nogen optimisme at spore også i dette kapitel, idet man lader det ende positivt, idet regeringen mener, at noget kan gøres, og at man ikke bare skal lade stå til, at man ikke skal nøjes med at lade tingene udvikle sig, som de nu bedst kan, og så improvisere sig igennem vanskelighederne, men at man skal forsøge en vel gennemtænkt tilrettelægning af hele det problemkompleks, det her drejer sig om.

Både det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen og det ærede medlem hr. Aksel Møller vil gerne se en slags oprejsning i tilbageblikskapitlerne i den økonomiske oversigt. Jeg forstår nok, at de ærede medlemmer mener, at en sådan oprejsning er tiltrængt, og at man med stor iver har spejdet efter den henover talrækkerne, henover kurver, bugter og sving, og at man altså også mener at have fundet oprejsning. Jeg må tilstå, at jeg ikke kan se det; det sete afhænger af øjnene, der læser. For mig står det sådan, at de historiske afsnit i denne års-oversigt bekræfter den kritik, vi fra social-